

Vlaams Parlement: Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie

Hoorzitting over het relancebeleid inzake Werk en Economie

Piet Vanthemsche

Donderdag 30 april 2020

1

De politieke besluitvorming

- ◆ Nationale veiligheidsraad (federale premier en vicepremiers, minister-presidenten)
- ◆ Federale regering, gemeenschaps- en gewestregeringen elk binnen hun bevoegdheden
- ◆ Interministeriële conferenties, overlegcomité
- ◆ De EU heeft geen leidende rol, maar verschaft guidelines o.a. via ECDC (European Centre for Disease Control)
- ◆ Op niveau VN: WHO, FAO

2

Adviesorganen federaal

- ◆ Volksgezondheid: RAG (Risk Assessment Group), RMG (Risk Management Group), CELEVAL (evaluatie-cel). Sciensano speelt hier een belangrijke rol.
- ◆ Veiligheid en handhaving = Crisiscentrum van de Regering: COFECO (met vertegenwoordiging van de gewesten), verschillende cellen waarin de FOD's vertegenwoordigd zijn.
- ◆ Economisch: ERMG (Economic Risk Management Group) met twee onderdelen: economische opvolgingsgroep, politieke groep.
- ◆ Exit-strategie: GEES (Groep Expert en Exit Strategie).
- ◆ Sociaal overleg: Groep van 10, NAR, Hoge Raad voor Preventie en Bescherming.

Source(s):
1 Footnote
2 Footnote

3

3

Economic Risk Management Group - Opdracht

De ERMG kreeg als opdracht:

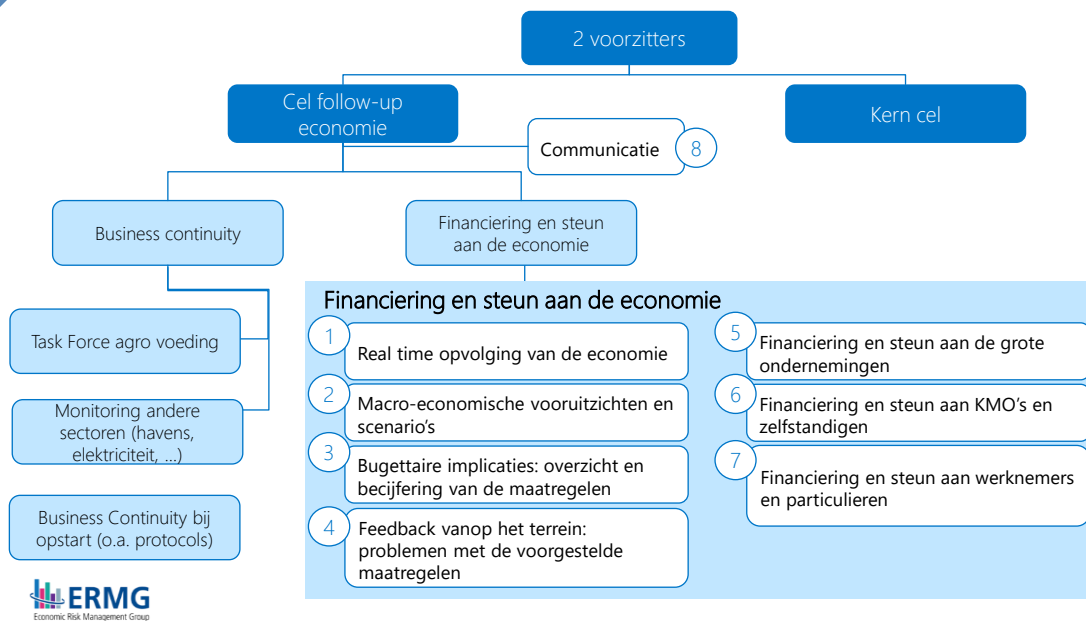
- ◆ De impact van de coronapandemie meten op de ondernemingen, de sectoren en de financiële markten;
- ◆ Monitoren dat de voor ons land kritieke bedrijven, waardeketens en infrastructuur blijven draaien ('business continuity');
- ◆ Scenario's uitwerken en desgevallend maatregelen voorstellen aan de regering om deze crisis te bestrijden;
- ◆ Voorstellen formuleren om gezinnen en bedrijven te ondersteunen tijdens de crisis (liquiditeit, solvabiliteit);
- ◆ Voorstellen formuleren voor de relance van de economie na de herstart.

4

4

ERMG – Cel 'Follow-up economie': Up and Running

5

Continu nieuwe maatregelen, wendbaarheid is nodig

- ◆ Volksgezondheid is de eerste prioriteit:
 - ◇ De epidemie afremmen zodat de capaciteit van ons gezondheidssysteem niet overschreden wordt
 - ◇ De business continuity van de supply chain van de gezondheidssector (Task force Minister De Backer)
- ◆ Arbeidsmarkt: tijdelijke werkloosheid, overuren...
- ◆ Fiscale en parafiscale maatregelen: uitstel van betaling, sociale bijdragen,
- ◆ Specifieke maatregelen ter ondersteuning van zelfstandigen
- ◆ Bankenplan
- ◆ Onderwijs, kinderopvang

6

3

De impact van de coronapandemie meten: Dashboard

Covid in België

Conjunctuur in België

- ◇ Financiële markten
- ◇ Impact op economische bedrijvigheid
- ◇ Kredietverlening

Macro economische vooruitzichten en scenario's

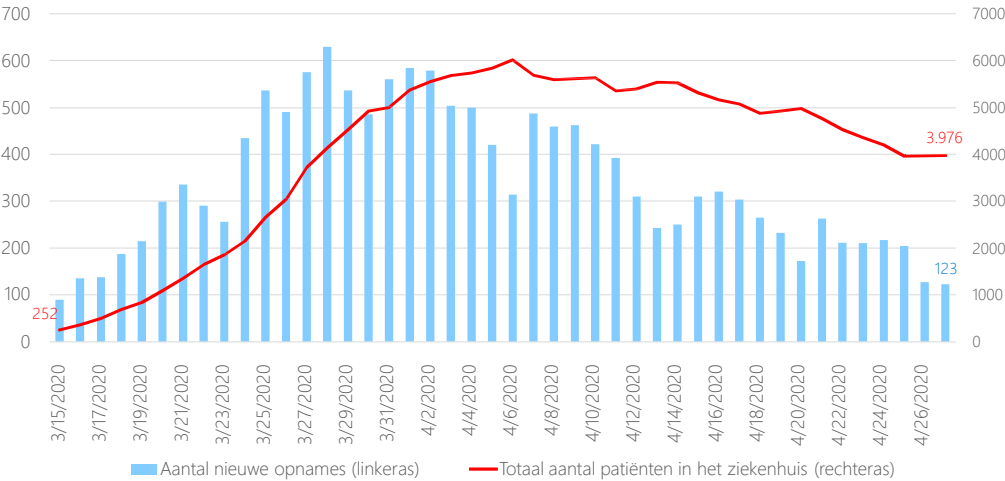
7

7

COVID-19 in België: aantal nieuwe ziekenhuisopnames blijft dalen

update 28/4

Evolutie van het aantal opnames in het ziekenhuis

Bron: Sciensano, Belgisch Instituut voor de Volksgezondheid, 28 april 2020.
<https://epidemiologie.be/ID/Documents/Covid19/Meest%20recente%20update.pdf>

8

8

Aantal aanvragen tijdelijke werkloosheid omwille van Covid-19 in verhouding tot betaalde arbeid in de privésector

(duizenden personen, tenzij anders vermeld)

update 28/4

Situatie op 28 april

	Situatie 2019	Aanvragen tijdelijke werkloosheid	In %
Binnenlandse werkgelegenheid	4 894		
• Publieke sector	891		
• Private sector	4 003		
• Loontrekkenden	3 184	1 370	43%
• Zelfstandigen	819		

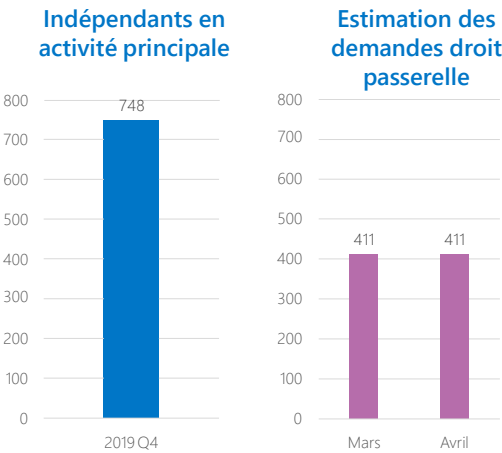
Sources: ICN, ONEM (données confidentielles).

Droit passerelle lié au coronavirus

Estimation provisoire des demandes

Situation au 22 avril 2020, en milliers de travailleurs

update 23/4

A l'heure actuelle, il s'agit d'une **estimation basée sur des données partielles**

Hypothèses :

- ◆ **55 %** des indépendants en activité principale feront appel au droit passerelle en mars et en avril (estimation du coût budgétaire : **587 millions €** par mois)
- ◆ Environ **26 500 demandes refusées**
- ◆ **45 %** des demandes sont liées à des **fermetures contraintes**

Pour mettre en perspective les 411 000 demandes estimées pour le mois de mars, il faut savoir qu'en 2019, en moyenne, 170 demandes ont été introduites par trimestre et que seules 93 ont été acceptées

Sources: INASTI, SPF Sécurité sociale, données confidentielles.

De impact van de coronapandemie meten: Ad-hoc Survey

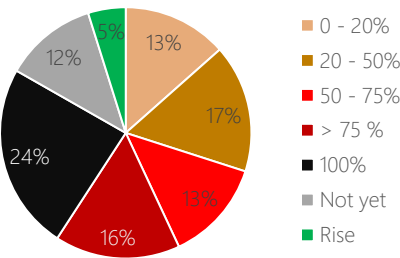
- ◆ Eerste ronde: (23-24 maart) met VOKA, UWE en BECI: 1700 antwoorden
- ◆ Tweede ronde: (30-31 maart): 4725 antwoorden, incl. Unizo
- ◆ Derde ronde: (6-7 April): **6900** antwoorden, incl. Boerenbond, NSZ (en Unisoc: afzonderlijke analyse)

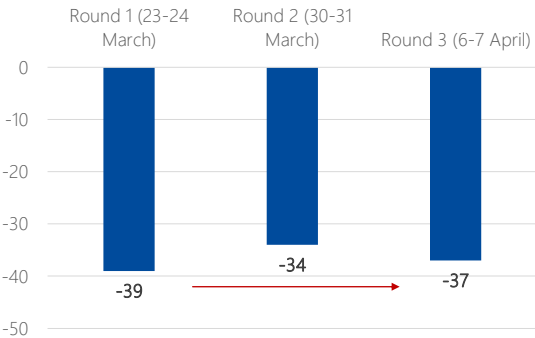
- ◆ Survey en analyse (NBB) op wekelijkse basis te herhalen

Impact van Covid-19 is aanzienlijk maar verlies in verkoopinkomsten is relatief stabiel

Do you experience a loss in sales related to Covid-19? **YES for 80%**
(round 3, in %)

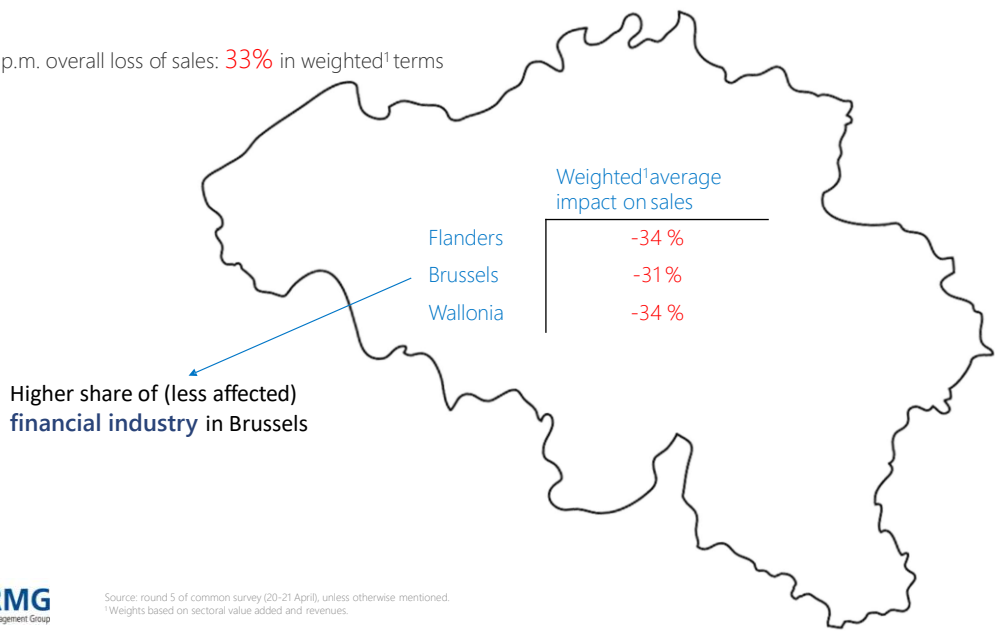
Impact on sales: weekly follow-up
(in %)

No strong regional disparities in terms of sales loss

update 23/4

p.m. overall loss of sales: 33% in weighted¹ terms

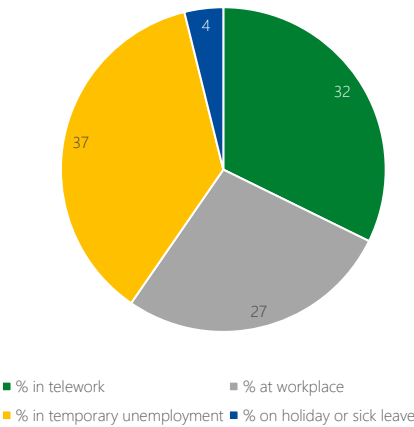
Source: round 5 of common survey (20-21 April), unless otherwise mentioned.
¹Weights based on sectoral value added and revenues.

13

13

Minder dan een derde van de werknemers gaat nog naar werkplaats

Organisation of the workforce - (distribution, in %)

Source: round 3 of common survey (6-7 April), unless otherwise mentioned.
Note: weighted by sectoral share in Belgian value added.

14

14

Monitoren stand van zaken grote ondernemingen

- ◆ Gezondheidszorg
- ◆ Luchtvaart
- ◆ Retail
- ◆ ...
- ◆ Vinger aan de pols bij specifieke grote ondernemingen

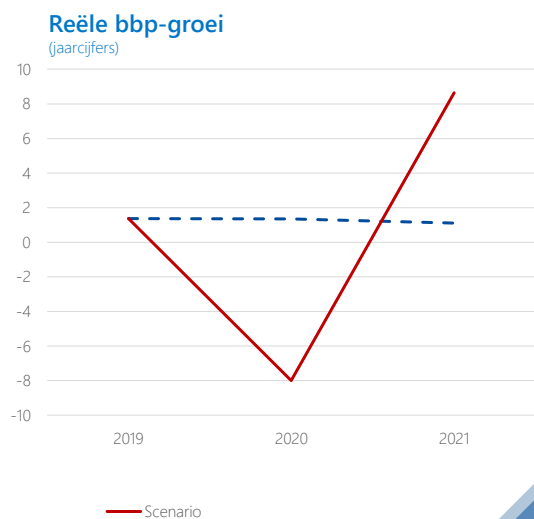
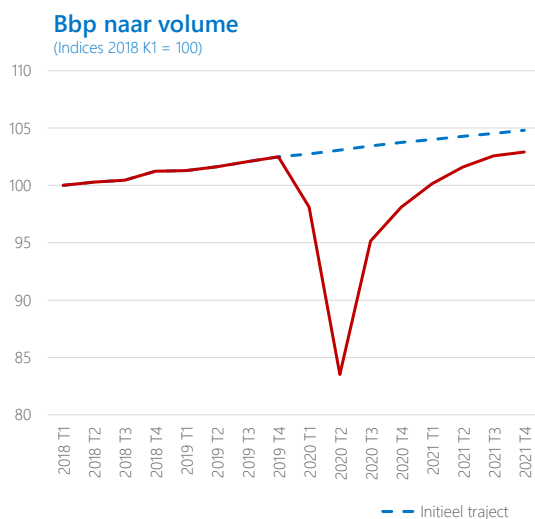
De impact van de coronapandemie meten: macro scenario

- ◆ Ongeziene schok: plots en hard
(1,2 miljoen tijdelijk werklozen + 300 000 zelfstandigen die hun activiteit hebben stopgezet).
- ◆ Zeer snel genomen maatregelen tegen liquiditeitsstress
(uitgebreide tijdelijke werkloosheid, overbruggingsrecht, bankgarantie,...).
- ◆ Prioriteit: solvabiliteitsproblemen vermijden
(faillissementen, structurele banenverlies).
- ◆ Doelstelling: eerste evaluatie van de economische impact van de schok en van een traject 'exit uit de crisis', indien het productieapparaat grotendeels onaangetast blijft.
- ◆ Voorbereiding van een scenario door de NBB en het FPB
- ◆ Resultaten die even relevant zijn als de hypothesen die eraan ten grondslag liggen.

Macro scenario: hypotheses

- ◆ Huidige inperkingsmaatregelen van kracht gedurende in totaal 7 weken.
- ◆ Verlies tijdens de inperking: 1/3 van de toegevoegde waarde (resultaat van de enquête).
- ◆ Geleidelijk herstel over 9 maanden; nadien terugkeer naar de groei van vóór de crisis op basis van een bbp dat 2 % lager uitkomt dan volgens de hypothese 'zonder crisis'. Motivering:
 - ◇ Geleidelijke opheffing van de inperkingsmaatregelen zelf,
 - ◇ Geleidelijk herstel van de waardeketens en van de productielijnen,
 - ◇ Terugslag van de internationale omgeving,
 - ◇ Faillissementen of stopzetting van investeringsplannen (feiten die er zonder de crisis niet zouden zijn geweest),
 - ◇ Duidelijke opleving in het derde kwartaal van 2020 (gedeeltelijke inhaalconsumptie).
- ◆ Inflatie bevroren op het hypothetisch niveau 'zonder crisis' (tegenstrijdige invloeden).
- ◆ In aanmerking genomen maatregelen: de tijdelijke werkloosheid en het overbruggingsrecht zijn opgenomen in het scenario.

Inkrimping van het reëel bbp met 8 % in 2020; technisch herstel met 8,6 % in 2021

De heropstart: een aartsmoeilijke oefening

- ◆ Cruciaal blijft het vrijwaren van de opvangcapaciteit van het gezondheidssysteem bij de heropstart. Alles zal functie zijn van de epidemiologische evolutie, een epidemie met heel wat onbekenden.
- ◆ Afremmen van de virusverspreiding blijft de eerste prioriteit: Reproductieratio lager of gelijk aan 1.
- ◆ Het nieuwe normaal in het maatschappelijk leven: de anderhalve meter maatschappij, hoe beschermen we mekaar en anderen. (onderwijs, cultuur, evenementen, vakantie, jeugdkampen, ...)
- ◆ Het nieuwe normaal in het bedrijfsleven: de anderhalve meter economie, bescherming van mensen op de werkvloer is prioritair, zeker in de gezondheidssector, maar ook in de rest van de economie. Een corona toolbox, veilig werken met corona.
- ◆ De heropstart zal gefaseerd verlopen, GEES geeft daarover advies.

Conclusies

- ◆ De economische 'schok' is groot (2x groter dan die in 2008-2009), maar heeft een tijdelijk karakter
- ◆ We zijn zeer afhankelijk van de medisch-sanitaire evolutie: virusverspreiding onder controle houden
- ◆ De crisis overbruggen:
 - ◇ Business continuity
 - ◇ De al genomen liquiditeitsmaatregelen en inkomensondersteunende maatregelen monitoren
- ◆ Verhinderen dat er structurele schade aan de economie ontstaat: solvabiliteitsproblemen / faillissementen / structureel jobverlies
- ◆ De 'heropstart' plannen + ondersteunen